

Geen garantie

Een groot deel van de gevallen van baarmoederhalskanker kan via het onderzoek tijdig worden ontdekt. Toch kan het bevolkingsonderzoek u geen zekerheid geven. Het komt voor dat baarmoederhalskanker (nog) niet op het uitstrijkje herkend wordt. Het uitstrijkje is ook een momentopname. Het is geen garantie dat alles tot het volgende uitstrijkje in orde blijft. Ga daarom altijd naar uw huisarts als u last krijgt van:

- hinderlijke afscheiding uit de vagina;
- bloedverlies tijdens of vlak na de geslachtsgemeenschap;
- bloedverlies buiten de menstruatie;
- bloedverlies als u een jaar of langer geen menstruatie meer heeft gehad.

Uw gegevens

Om het onderzoek goed te kunnen uitvoeren, zijn uw gegevens nodig. De gemeente verstrekt uw naam, adres en geboortedatum aan de screeningsorganisatie.

Uw persoonsgegevens en medische gegevens worden 70 jaar bewaard. De gegevens zijn nodig om de kwaliteit van het onderzoek te bewaken en om wetenschappelijk onderzoek te verrichten. Het gaat daarbij om:

- persoonsgegevens, zoals naam, adres en geboortedatum;
- medische gegevens, zoals gegevens over het onderzoek, de uitslag en een eventueel vervolgonderzoek;
- administratieve gegevens, zoals de naam van uw huisarts en de datum van het onderzoek.

Op de registratie van uw gegevens is de Wet Bescherming Persoonsgegevens van toepassing. De regels voor registratie liggen vast in een privacyreglement. Informatie hierover kunt u opvragen bij de screeningsorganisatie in uw regio.

Wilt u meer informatie of heeft u vragen?

In Nederland zijn 12 screeningsorganisaties betrokken bij de uitvoering van het bevolkingsonderzoek. De contactgegevens van de screeningsorganisatie die in uw regio het bevolkingsonderzoek organiseert staan in de uitnodigingsbrief. U kunt ook op www.rivm.nl/bevolkingsonderzoeknaarkanker de contactgegevens vinden van de screeningsorganisatie in uw regio.

Bij de screeningsorganisatie kunt u terecht met vragen over o.a. de uitnodiging en het onderzoek. U kunt hier ook suggesties en klachten doorgeven.

Meer informatie over het bevolkingsonderzoek kunt u vinden op www.rivm.nl/bevolkingsonderzoeknaarkanker

Persoonlijke medische vragen kunt u het beste bespreken met uw huisarts.

December 2007. Dit is een publicatie van het RIVM, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

rivm

Onderzoek naar baarmoederhalskanker

Wat u moet weten

Waarom bent u uitgenodigd?

Baarmoederhalskanker komt voor bij vrouwen van alle leeftijden, maar het meest bij vrouwen in de leeftijd van 30 tot en met 60 jaar. Daarom krijgen juist deze vrouwen een uitnodiging om zich gratis te laten onderzoeken. U ontvangt vanaf uw 30ste jaar iedere vijf jaar een uitnodiging. De laatste uitnodiging ontvangt u in het jaar dat u 60 wordt.

Meedoen aan het onderzoek is gratis* en geheel vrijwillig.

Hoe wordt baarmoederhalskanker veroorzaakt?

Baarmoederhalskanker wordt bijna altijd veroorzaakt door een infectie met het Humaan Papilloma Virus (HPV). Ongeveer 80% van de seksueel actieve vrouwen raakt een keer besmet met dit virus. Over het algemeen ruimt het lichaam deze infectie zelf op. Als dit niet gebeurt, kan dit leiden tot afwijkende cellen. Deze afwijkende cellen kunnen zich na een periode van vele jaren ontwikkelen tot baarmoederhalskanker.

Waarom is meedoen belangrijk?

Dankzij het bevolkingsonderzoek is het mogelijk vroegtijdige afwijkingen op te sporen, ook als u geen klachten heeft. Er is dan vaak een minder ingrijpende behandeling nodig. Het opsporen van afwijkingen kan door middel van een eenvoudig onderzoek: het 'uitstrijkje'. Bij het uitstrijkje worden cellen van de baarmoederhals afgenomen.

* Het onderzoek bij de huisarts of praktijkassistente is gratis. Bij de gynaecoloog kunnen er kosten aan verbonden zijn.

Hoe eerder baarmoederhalskanker of een voorstadium daarvan wordt ontdekt, des te groter is de kans op genezing.

Niet deelnemen, uitstellen of overslaan van het onderzoek.

Wilt u, als u niet deelneemt, zo vriendelijk zijn het niet-deelname formulier op de uitnodiging of het laboratoriumformulier in te vullen? Het ingevulde formulier kunt u sturen naar de screeningsorganisatie die het bevolkingsonderzoek in uw regio uitvoert.

Deelnemen is niet meer nodig als uw baarmoeder, inclusief de baarmoederhals, is verwijderd. Raadpleeg bij twijfel uw huisarts.

Als u zwanger bent, dient u het maken van een uitstrijkje uit te stellen tot 6 maanden na de bevalling. Geeft u dan op het niet-deelname formulier de vermoedelijke bevallingsdatum aan. U ontvangt 6 maanden daarna een nieuwe uitnodiging. Als u borstvoeding geeft, kunt u gewoon deelnemen. Geeft u wel aan uw huisarts of praktijkassistente door dat u borstvoeding geeft. Als u in de laatste 12 maanden al een uitstrijkje heeft laten maken, hoeft u deze keer niet deel te nemen. Over 5 jaar ontvangt u een nieuwe uitnodiging. Stuur ook in dit geval het niet-deelname formulier terug.

U kunt geen uitstrijkje laten maken tijdens de menstruatie. Stem uw afspraak daarom af op een periode buiten uw menstruatie.

Hoe kunt u zich laten onderzoeken?

U hebt een persoonlijke uitnodiging ontvangen om deel te nemen aan het onderzoek. In de meeste gevallen

moet u zelf bellen met uw huisarts of praktijkassistente voor een afspraak. Het is belangrijk dat u het laboratoriumformulier meeneemt naar uw huisarts.

Meestal kan het uitstrijkje door de praktijkassistente of een vrouwelijke huisarts gemaakt worden.

Hoe verloopt het onderzoek?

Het uitstrijkje wordt gemaakt door de huisarts of praktijkassistente en duurt ongeveer 10 minuten. Eerst stelt hij of zij een aantal vragen, bijvoorbeeld wanneer uw laatste menstruatie was. Vervolgens moet u zich gedeeltelijk uitkleden en plaats nemen op de onderzoeksbank. Om de baarmoederhals zichtbaar te maken wordt een instrument, het speculum genoemd, voorzichtig in de vagina gebracht. Met een klein borsteltje of spateltje strijkt de huisarts of praktijkassistente wat cellen van de baarmoederhals. Als u nooit geslachtsgemeenschap heeft gehad, kan het laten maken van een uitstrijkje lastig zijn. U kunt dit aangeven bij degene die het uitstrijkje maakt. Het uitstrijkje wordt in een laboratorium onderzocht.

De huisarts of praktijkassistente vertelt hoe u de uitslag krijgt.

De uitslag van het uitstrijkje

Bij de meeste vrouwen is verder onderzoek niet nodig. Er zijn dan geen (vroeg) afwijkingen aan de baarmoederhals gevonden. Indien een uitstrijkje slecht te beoordelen is, zal dit opnieuw gemaakt moeten worden. Het kan ook zo zijn dat vervolgonderzoek nodig is omdat er mogelijk een afwijking in het uitstrijkje te zien is.